

**UCHWAŁA NR VII/65/24
RADY MIASTA PORĘBA**

z dnia 16 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych,
przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz .1464 ze zm.) zgodnie z art. 41 ust. 2, 2a, 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz.2151) oraz 10 ust. 1 i 2,2a 2b ustawy z dnia 29 lipca 2020 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r.poz.1939 ze zm.)

**Rada Miasta Poręba
uchwala, co następuje**

§ 1. Przyjąć Gminny programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych na lata 2025-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Poręba.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2025 r.

Przewodnicząca Rady Miasta
Poręba

Elżbieta Kołodziej

Załącznik do uchwały Nr VII.65.2024
Rady Miasta Poręba
z dnia 16 grudnia 2024r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII Z UWZGLĘDNIENIEM UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH NA
LATA 2025-2028**

I. WPROWADZENIE	2
II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
III. ADRESACI PROGRAMU:	3
IV. REALIZATORZY PROGRAMU:	4
V. DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY PORĘBA.	5
VI. CELE I REALIZACJA PROGRAMU:	52
VII. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU:	54
VIII. MONITORING PROGRAMU:	59
IX. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	59
A) Źródła finansowania:	59
B) Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	60

I.WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na lata 2025-2028 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminy obowiązek podejmowania takich działań, które będą prowadziły do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, przeciwdziałania powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, udzielanie pomocy osobom nadużywającym alkohol oraz ich rodzinom.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wymienia również katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na lata 2025-2028 jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat.

Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej.

Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji działań oraz wprowadzanie nowatorskich rozwiązań, szczególnie do pracy z dziećmi i młodzieżą.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Gminny program profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na podstawie art.4 ust. 2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata. Podstawą prawną programu jest:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. z 2024 r poz. 1673),
- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2024 r, poz.177 ze zm.),
- ustawa z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz.1464 ze zm.),
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. z 2023 r poz.1939 ze zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r o zdrowiu publicznym (tj. z 2024 r poz.1670).

III. ADRESACI PROGRAMU:

Program adresowany jest głównie do mieszkańców Gminy Poręba:

- dorosłych mieszkańców,
- dzieci, młodzieży,
- osób uzależnionych, pijących ryzykownie i ich rodzin,
- mieszkańców uzależnionych od środków psychoaktywnych,
- osób uzależnionych behawioralnie,
- współuzależnionych członków rodziny, wszystkich mieszkańców gminy zgłaszających się po wsparcie i pomoc w kwestiach dotyczących uzależnień,

— kadry pedagogicznej szkół z terenu gminy

a także instytucji współpracujących w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie

IV. REALIZATORZY PROGRAMU:

Realizatorem Programu jest Urząd Miasta Poręba. Współrealizatorami Programu są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki oświatowo-wychowawcze,
- Świetlica Środowiskowa,
- Miejski Ośrodek Kultury w Porębie,
- Posterunek Policji w Porębie,
- Poradnia Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień w Zawierciu,
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Zawierciu,
- Prokuratura Rejonowa,
- Sąd Rejonowy,
- SP ZOZ w Porębie,
- Stowarzyszenia Abstynenckie.

V. DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY PORĘBA.

W IV kwartale 2024 r. na terenie Gminy Poręba zostały przeprowadzone badania społeczne wśród dorosłych mieszkańców Gminy oraz uczniów uczęszczających do szkół funkcjonujących na jej obszarze. W diagnozie analizie poddano:

- alkoholizm,
- nikotynizm,
- narkomanię,
- przemoc domową,
- przemoc rówieśniczą
- korzystanie z urządzeń elektronicznych,
- uprawianie hazardu

Niniejsza diagnoza została przeprowadzona w celu rozpoznania aktualnej skali oraz określenie głównych problemów społecznych występujących w lokalnej społeczności gminy Poręba. Ankieta została przeprowadzona online w placówkach oświatowych oraz została udostępniona za pomocą mediów społecznościowych. Badania zostały przeprowadzone w 2024 roku i wzięły w nim udział łącznie 392 osoby (138 osób dorosłych i 254 uczniów).

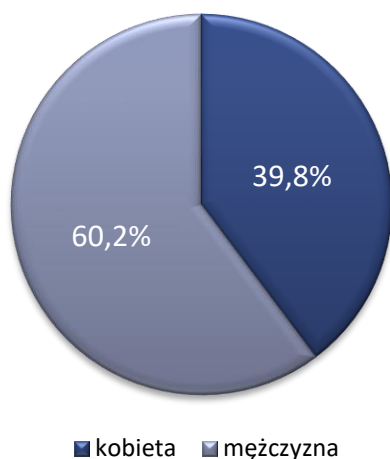
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i epapierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Struktura badanej próby

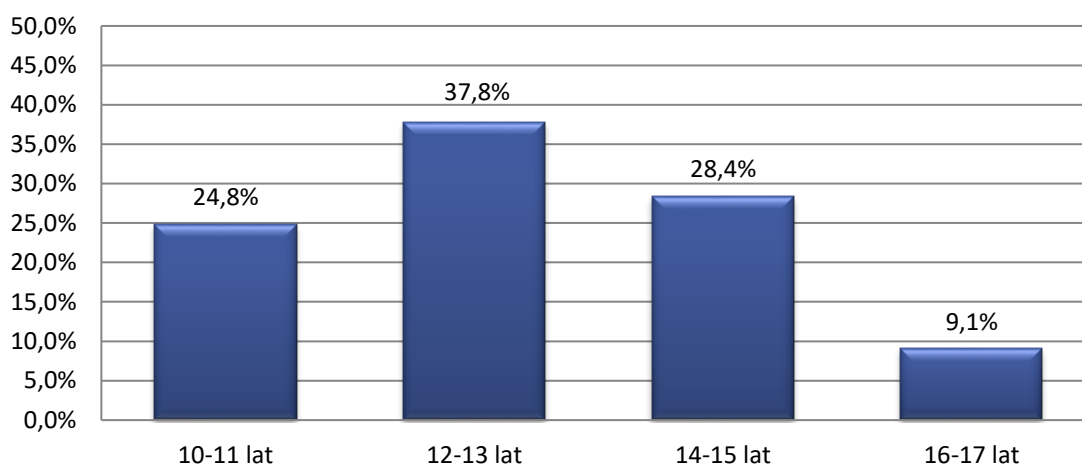
Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Poręba wypełnili łącznie 254 kwestionariusze ankiet. Poniżej przedstawiono strukturę badanej próby z podziałem na płeć. Chłopcy stanowili 60,2% próby badawczej, natomiast dziewczynki wypełniły 39,8% kwestionariuszy.

Wykres 1. Płeć: N=254¹

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, najwięcej kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci w wieku od 12 do 13 lat (37,8%), a następnie respondenci należący do grup wiekowych 14-15 lat (28,4%) i 10-11 lat (24,8%). Najmniej ankiet wypełnili uczniowie w przedziale wiekowym od 16 do 17 lat (9,1%).

Wykres 2. Wiek: N=254

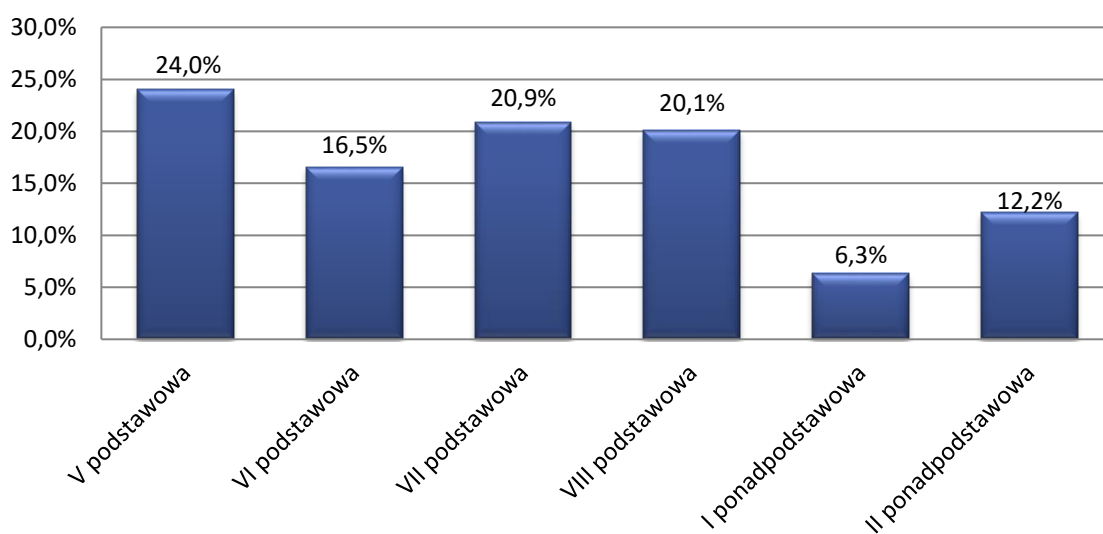

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwyższy odsetek respondentów uczęszcza do klasy V szkoły podstawowej (24,0%), natomiast najniższy odsetek badanych stanowią uczniowie klasy I ponadpodstawowej (6,3%). W klasach VI, VII i VIII szkoły podstawowej wartości te wynoszą odpowiednio 16,5%, 20,9% i

¹ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

20,1%. Uczniowie II klasy szkoły ponadpodstawowej stanowili 12,2% badanych.

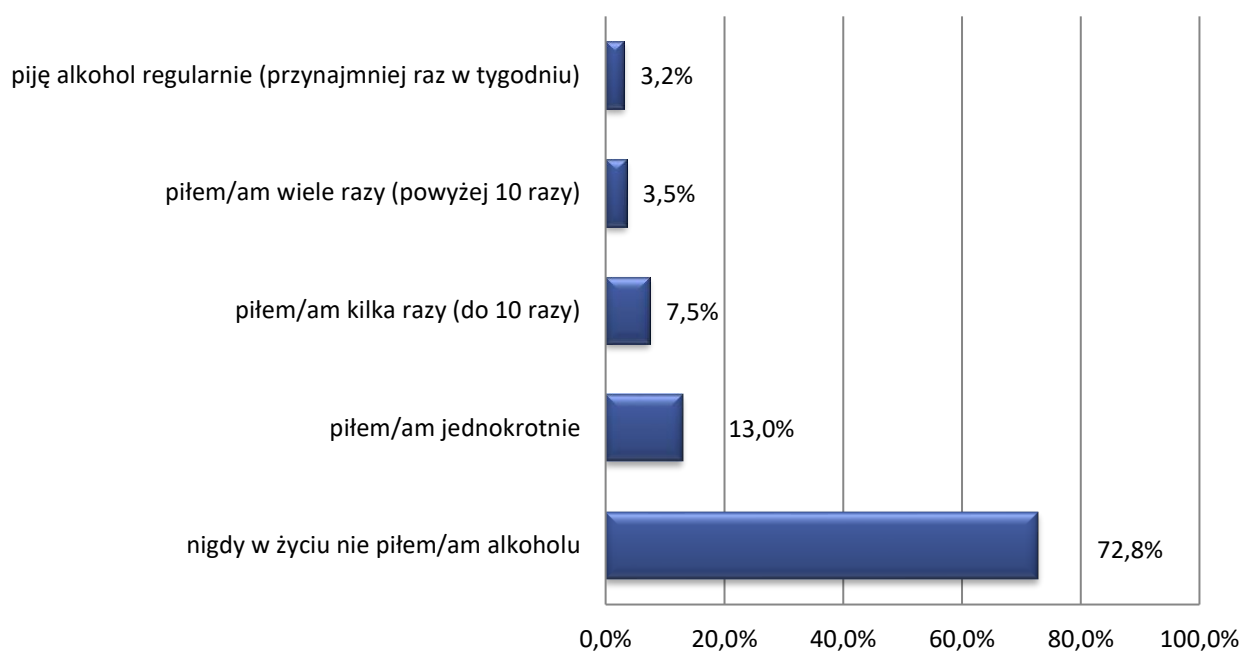
Wykres 3. Klasa: N=254

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z terenu Gminy. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał więcej niż co czwarty uczeń (27,2%). Jak wynika z deklaracji, 13,0% badanych spożyło alkohol jednokrotnie, 7,5% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), a 3,5% miało z nim styczność wielokrotnie (powyżej 10 razy). Podobna liczba badanych (3,2%) stwierdziła, że sięga po alkohol regularnie (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=254

Kolejne pytanie zadane uczniom uczęszczającym do szkół znajdujących się na terenie Gminy miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania alkoholu przez nich w ciągu 30 dni poprzedzających badanie ankietowe. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że w tym okresie kontakt z alkoholem miały 22 osoby, które przeszły inicjację alkoholową. Spośród nich, 12 osób (17,9%) spożyło alkohol 12 razy, 3 osoby (4,5%) zrobiły to 34 razy, a 2 osoby (3,0%) sięgnęły po alkohol 57 razy. Pięciu uczniów (7,5%) zadeklarowało spożywanie alkoholu więcej niż 7 razy w ciągu ostatnich 30 dni.

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=67

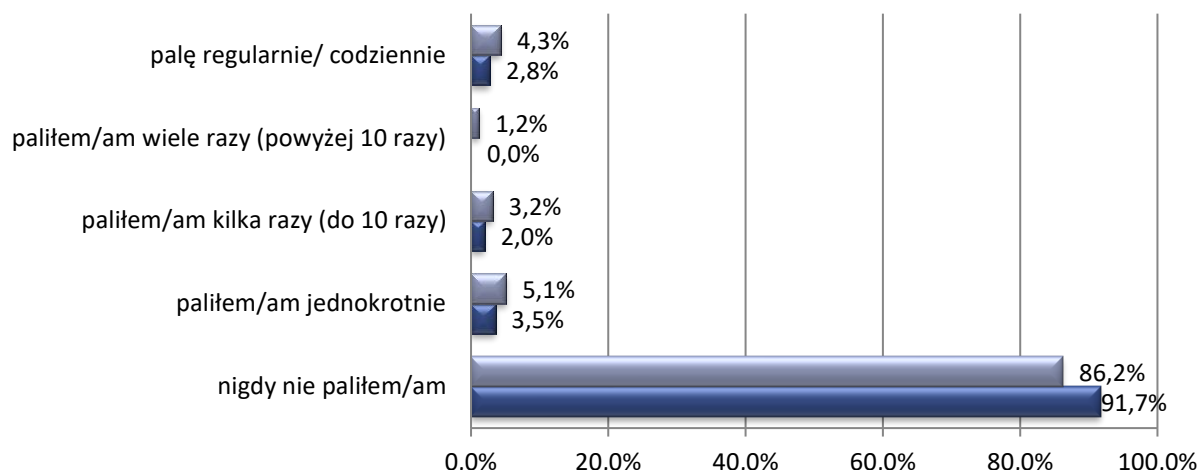
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	67,2%	45
1 2 razy	17,9%	12
3 4 razy	4,5%	3
5 7 razy	3,0%	2
więcej niż 7 razy	7,5%	5

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z Gminy podjęto się także określenia skali częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi (papierosami) miał mniej niż co dziesiąty ankietowany (8,3%). 3,5% badanych zadeklarowało, że spróbowało papierosów jednokrotnie, a 2,0% zapaliło je kilka razy (do 10 razy). Regularne/codziennie palenie papierosów tradycyjnych zadeklarowało 2,0% uczniów.

Doświadczenie korzystania z papierosów elektronicznych zadeklarowało nieco więcej uczniów (13,8%). Jednorazowe użycie papierosa elektronicznego zadeklarowało 5,1% osób, a do 10 razy skorzystało z tej używki 3,2%. Częściej (powyżej 10 razy) papierosy elektroniczne użyło 1,2% uczniów. Do regularnego ich używania przyznało się 4,3% badanych.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=254

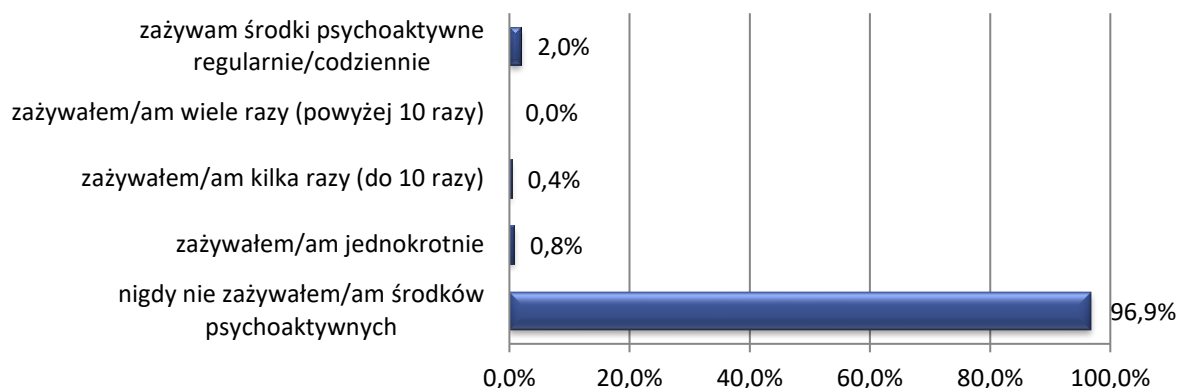
■ palić e-papierosy (papierosy elektroniczne) ■ palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów w ramach Diagnozy dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali tego zjawiska, młodych mieszkańców zapytano, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że 3,2% badanych miało kontakt z tymi substancjami. Spośród osób, które przyznały się do zażywania narkotyków, dopalaczy lub leków w celu odurzenia, 2,0% stwierdziło, że zażywa je regularnie. W pozostałych przypadkach kontakt z tymi środkami był jednokrotny (0,8%) lub mniej niż dziesięciokrotny (0,4%).

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=254

Badanych, którzy sięgnęli kiedykolwiek wcześniej po substancje psychoaktywne zapytano o to, jak często zażywali narkotyki, dopalacze lub leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, w analizowanym okresie po tego typu substancje sięgnęło 5 osób — w każdym z powyższych przypadków deklarowany kontakt był częstszy niż siedmiokrotny.

Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=8

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	37,5%	3
1 2 razy	0,0%	0
3 4 razy	0,0%	0
5 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	62,5%	5

Zapytano także o to, po jakie konkretnie substancje sięgali badani. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, najczęściej wskazywane były marihuana, amfetamina oraz mefedron – każdą z tych substancji zażywało po 5 osób (71,4%). Dopapacze oraz leki używane w celu odurzenia wskazały po 4 osoby (57,1%). Inne substancje były wymieniane przez 3 osoby (42,9%).

Tabela 3. Jakie były to substancje? N=7

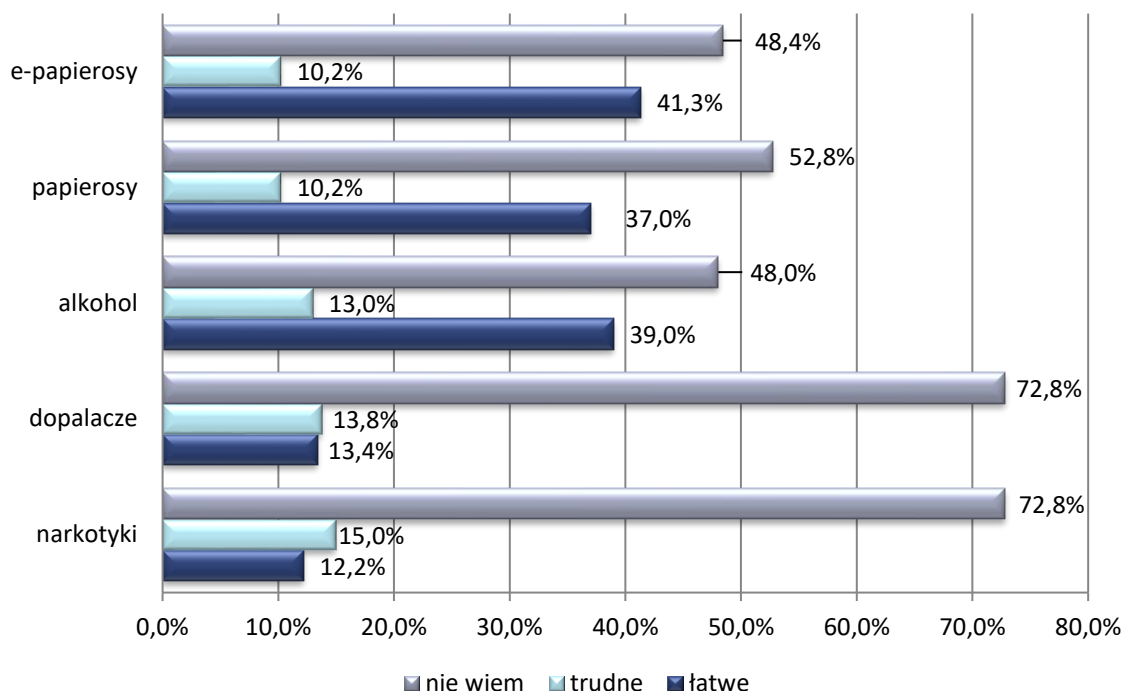
Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	71,4%	5
amfetamina	71,4%	5
mefedron	71,4%	5
dopalacze	57,1%	4
leki w celu odurzenia	57,1%	4
inne	42,9%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, szkodliwe oraz nielegalne substancje są dostępne w Gminie, w tym przede wszystkim epapierosy, alkohol i papierosy tradycyjne. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- epapierosy są łatwe do zdobycia dla 41,3% młodych mieszkańców, a trudne dla 10,2%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 39,0% badanych, a trudny dla 13,0%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 37,0% respondentów, a trudne dla 10,2%,
- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 12,2% ankietowanych, a trudne dla 15,0%
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 13,4% uczniów, a trudne dla 13,8%.

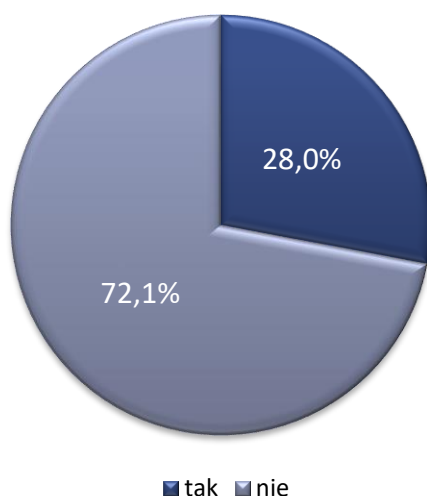
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, epapierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=254

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących Gminę Poręba. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 28,0% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Wykres 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=254

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły – przyznało to 36 osób (53,7%). Przemocy doznało również 18 (26,9%) i 8 (11,9%) respondentów, doświadczając jej kolejno ze strony rodzeństwa i rodziców. Kategorię „inne” wybrało 16 osób (23,9%), spośród których część doprecyzowała, że ma na myśli m.in. „dziewczyne”, „księdza” czy „kolegów z poprzedniej szkoły”. Kilka osób w komentarzach zaznaczyło, że przemoc, której doświadczyli, była stosowana wobec nich "dla żartu". Cztery osoby pominęły to pytanie.

Tabela 4. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=67

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	53,7%	36
rodzeństwo	26,9%	18
inne osoby	23,9%	16
koledzy/koleżanki spoza szkoły	22,4%	15
rodzice	11,9%	8

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejna tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy.

Można zauważyć, że:

- przemocy fizycznej doznało 38 badanych (63,3%),
- przemocy psychicznej doświadczyło 32 uczniów (53,3%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 13 respondentów (21,7%),
- zaniedbania doznało 5 ankietowanych (8,3%).

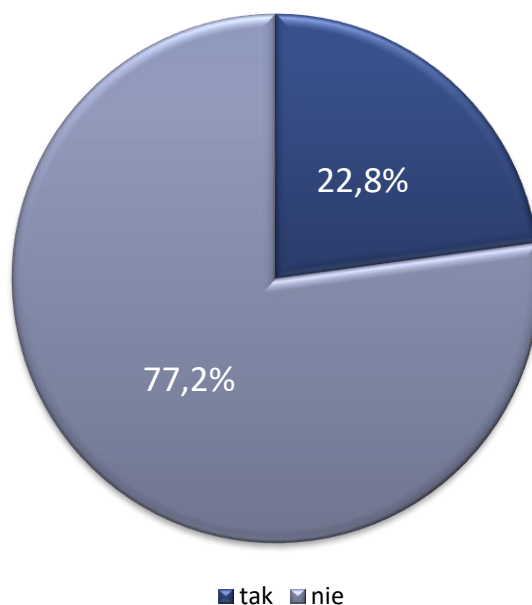
Cztery osoby pominęły to pytanie.

Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=60

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	63,3%	38
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	53,3%	32
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	21,7%	13
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	8,3%	5

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedział średnio jeden na pięciu uczniów (22,8%).

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=254

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że:

- przemoc psychiczną stosowało 30 uczniów (57,7%),
- przemoc fizyczną zastosowało 30 ankietowanych (57,7%),
- przemoc seksualnej dopuściło się 9 badanych (17,3%).

Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=52

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	57,7%	30
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	57,7%	30

<p>dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie zyczyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób, który go zawstydział itp.</p>	<p>17,3% 9</p>
---	--------------------------

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec innych uczniów ze swojej szkoły – wskazało na to 29 osób (52,7%). Około 36,4% badanych (20 osób) wskazało, że stosowało przemoc wobec swojego rodzeństwa, a niewielu mniej (30,9%, 17 osób) wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły. Odpowiedź „inne” wybrało 12 ankietowanych (21,8%). Część badanych doprecyzowała, że były to między innymi osoby z którymi kontaktowały się przez internet („tacy hejterzy”, „z neta”), „kuzyn”, czy „dziewczyna”.

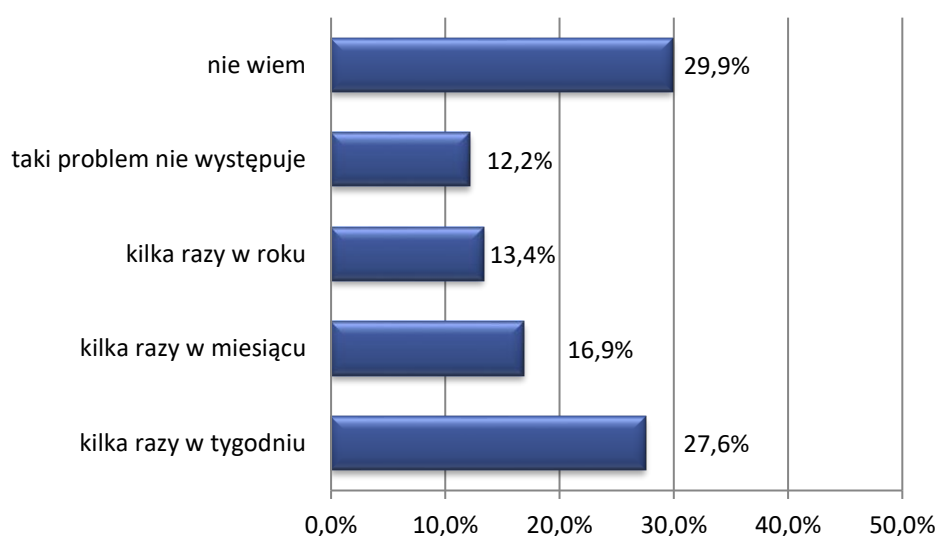
Tabela 7. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=55

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	52,7%	29
rodzeństwa	36,4%	20
kolegów/koleżanek spoza szkoły	30,0%	17
innych osób	21,8%	12

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

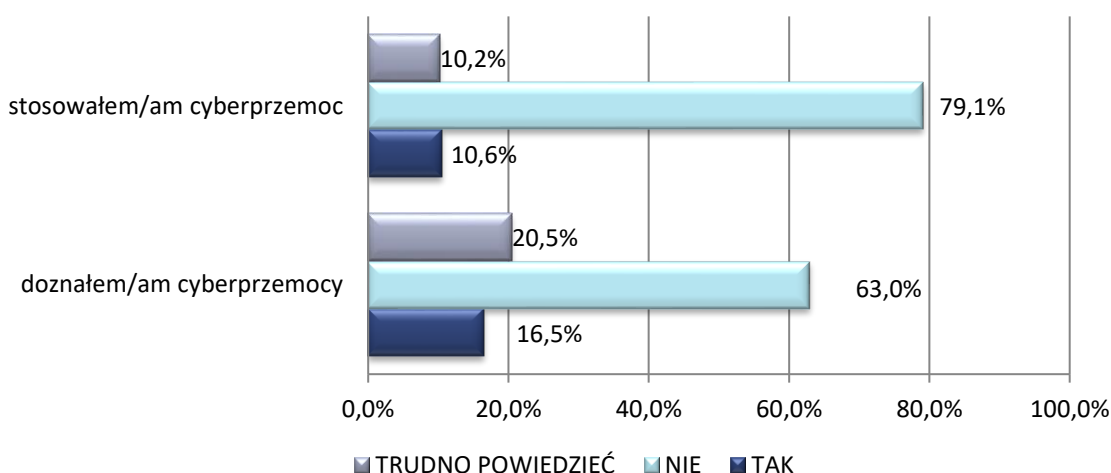
Następne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. 29,9% osób nie potrafiło określić, czy ten problem jest obecny, z kolei zdaniem 12,2% przemoc między uczniami w szkole nie występuje. Respondenci, którzy przyznali, że w ich szkole się to zdarza stanowią 57,9% wszystkich badanych, przy czym 13,4% z nich przyznało, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w roku. W opinii 16,9% uczniów takie sytuacje zdarzają się kilka razy w miesiącu, natomiast 27,6% ankietowanych odpowiedziało, iż problem przemocy między uczniami zauważa kilka razy w tygodniu.

Wykres 10. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=254

Następnie uczniowie biorący udział w badaniu mieli odpowiedzieć na pytanie, czy sami stosowali lub doświadczyli cyberprzemocy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. 16,5% uczniów stwierdziło, że doświadczyło cyberprzemocy, natomiast 20,5% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że 10,6% respondentów przyznało się do stosowania przemocy w Internecie, jednocześnie 10,2% osób wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

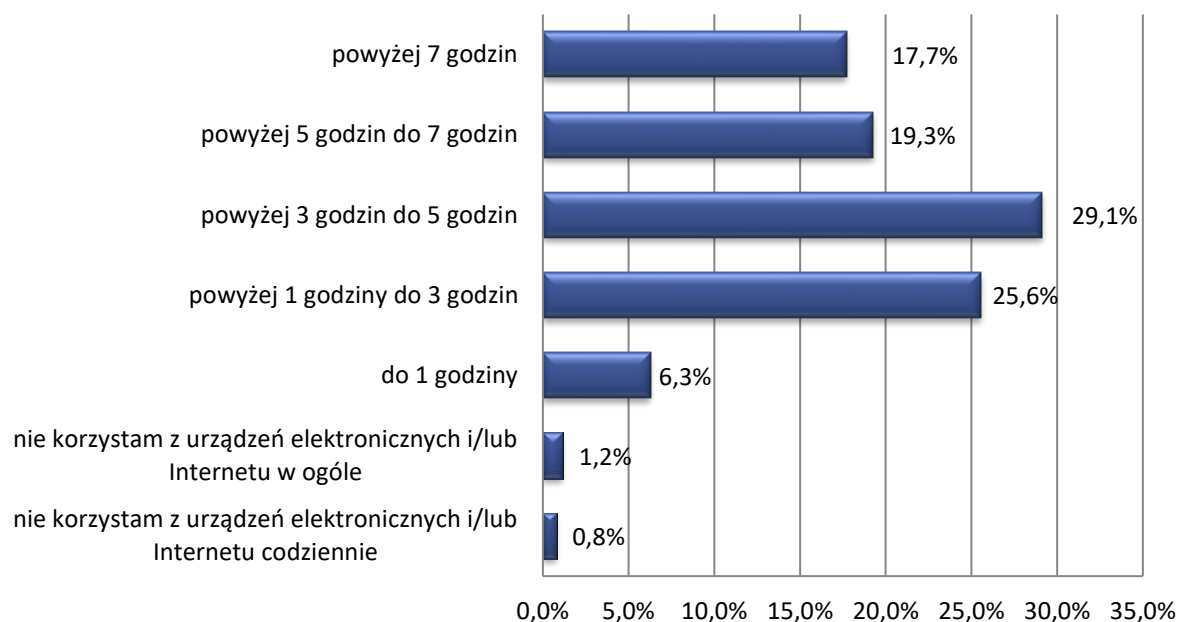
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=254

Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Poręba korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Pierwsze pytanie miało zweryfikować, ile czasu w ciągu dnia uczniowie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Badanie wykazało, że blisko co trzeci młody mieszkaniec poświęca na korzystanie z tego typu urządzeń od 3 do 5 godzin dziennie (29,1%), zaś jedna czwarta ankietowanych – od 1 godziny do 3 godzin (25,6%). Średnio jeden na pięciu respondentów (19,3%) przeznacza na to od 5 do 7 godzin dziennie, 17,7% – powyżej 7 godzin, natomiast 6,3% badanych do 1 godziny dziennie. 0,8% uczniów stwierdziło, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub internetu codziennie, a 1,2% zadeklarowało, że nie robi tego wcale.

Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=254

Większość respondentów (61,6%, 154 osoby) nigdy nie kłamało, aby ukryć rzeczywistą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i Internetu, jednakże 38,4% badanych (96) przyznało, że zdarzyło im się to robić, choć z różną częstotliwością. Najczęściej były to sporadyczne przypadki – 20,8% (52) kłamało "czasami", a 6,8% (17) tylko jednokrotnie. Znacznie mniejszy odsetek osób regularnie ukrywał prawdziwy czas korzystania z tych technologii – 6,4% (16) robiło to "bardzo często", a 4,4% (11) "często".

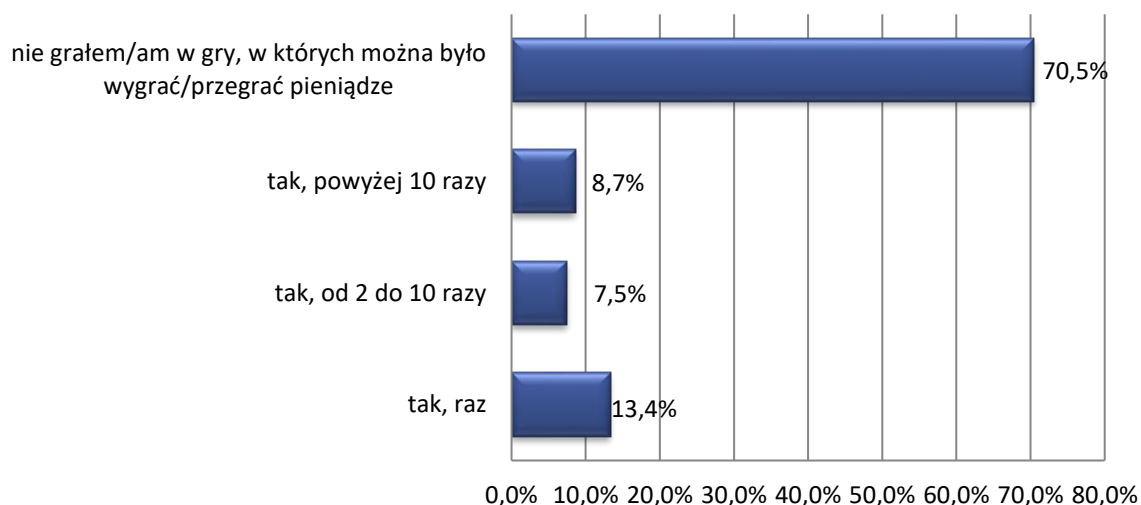
Tabela 8. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=250

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	6,4%	16
tak, często	4,4%	11
tak, czasami	20,8%	52
tak, jednokrotnie	6,8%	17
nie	61,6%	154

Uczestnictwo w grach hazardowych

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Większość respondentów, bo aż 70,5%, zadeklarowała, że w ogóle nie brała udziału w takich grach. Spośród tych, którzy się zaangażowali, 13,4% zagrało tylko raz, 7,5% wzięło udział w tego typu grach od 2 do 10 razy, natomiast 8,7% grało powyżej 10 razy. Wyniki te sugerują, że choć udział w grach hazardowych nie jest zjawiskiem dominującym, to jednak około 30% respondentów miało z nimi styczność przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku.

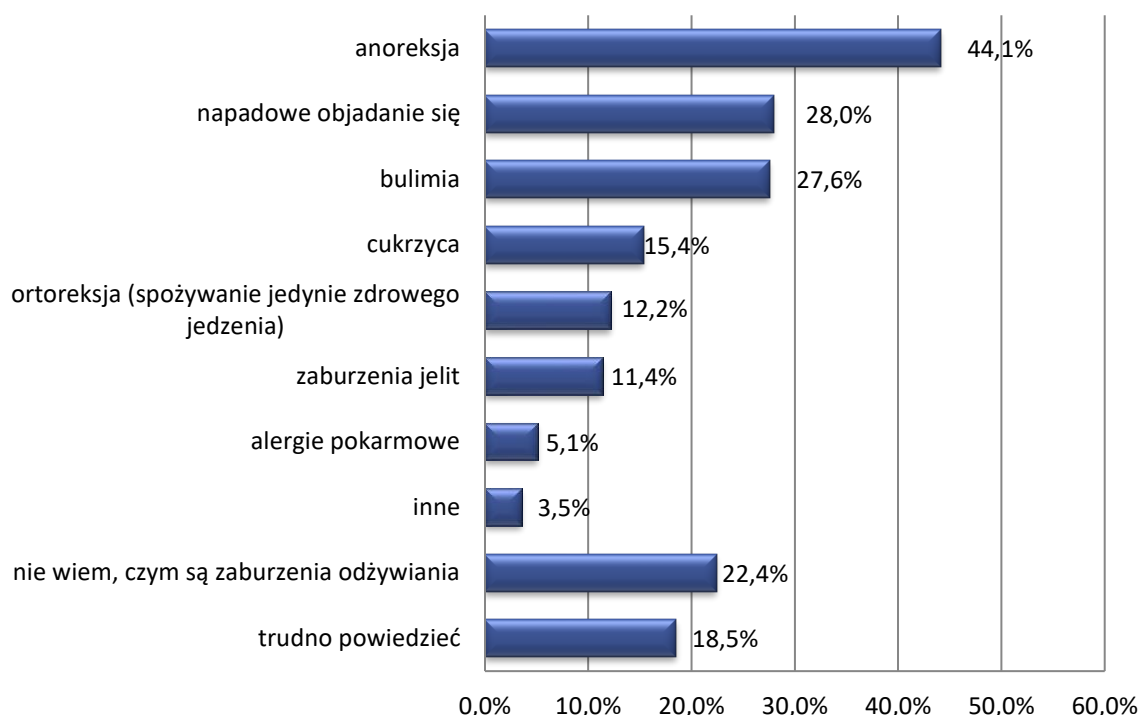
Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=254

Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Poręba dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczają według nich do zaburzeń odżywiania. Najwięcej respondentów, bo 44,1%, słusznie rozpoznało anoreksję jako jedno z takich zaburzeń, a 28,0% wskazało napadowe objadanie się. 27,6% osób wskazało bulimię. Mniej uczniów rozpoznało ortoreksję (12,2%), czyli nadmierne skupienie na zdrowym odżywianiu. Część respondentów błędnie zaliczyła inne schorzenia, takie jak cukrzyca (15,4%) oraz zaburzenia jelit (11,4%), do kategorii zaburzeń odżywiania. Warto również odnotować, że 18,5% uczniów miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie, zaznaczając opcję „trudno powiedzieć”, a 22,4% przyznało, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania. To wskazuje na pewne braki w świadomości na temat tego problemu wśród młodzieży. Część osób wskazujących odpowiedź „inne” dookreśliła, że ma na myśli zachowania takie jak między innymi „głodzenie się” czy „neofobia żywieniowa” (3,5%).

Wykres 14. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=254

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

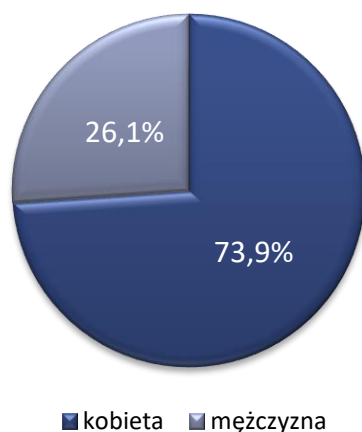
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców

W niniejszym rozdziale omówiono problem uzależnień od alkoholu, papierosów, epapierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Poręba, a także skalę zjawiska przemocy, nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, hazardu oraz innych uzależnień behawioralnych.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Poręba wzięło udział 138 mieszkańców powyżej 18. roku życia. Poniżej przedstawiono strukturę badanej próby ze względu na płeć. Zdecydowanie więcej ankiet wypełniły kobiety, które stanowiły 73,9% wszystkich uczestników, podczas gdy mężczyźni stanowili 26,1%.

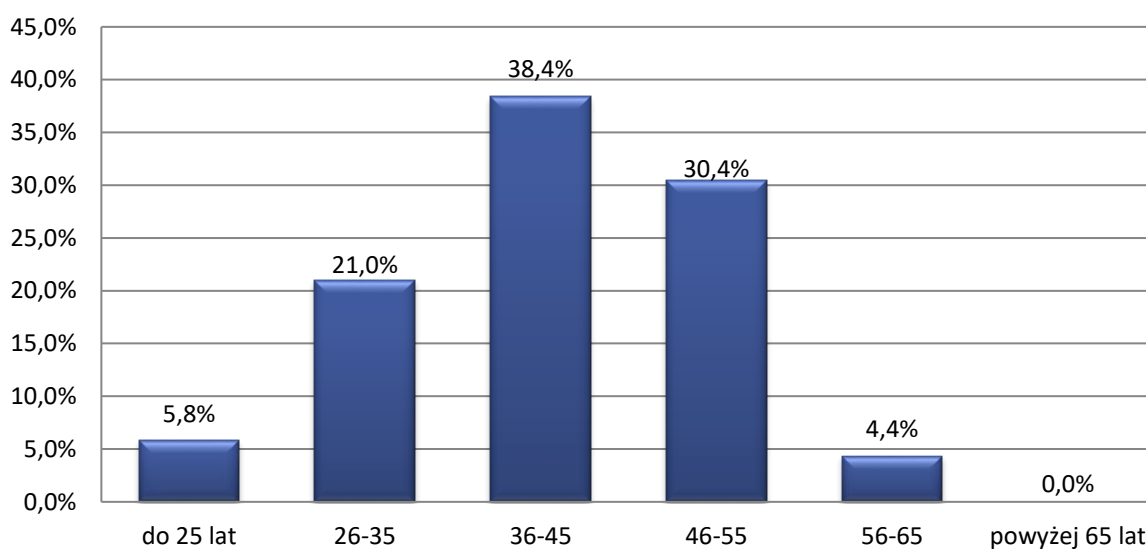
Wykres 15. Płeć N=138

Analiza struktury wiekowej badanej grupy wskazuje na znaczną różnorodność respondentów. Najliczniejszą grupę stanowili uczestnicy w wieku 36-45 lat, którzy stanowili 38,4%.

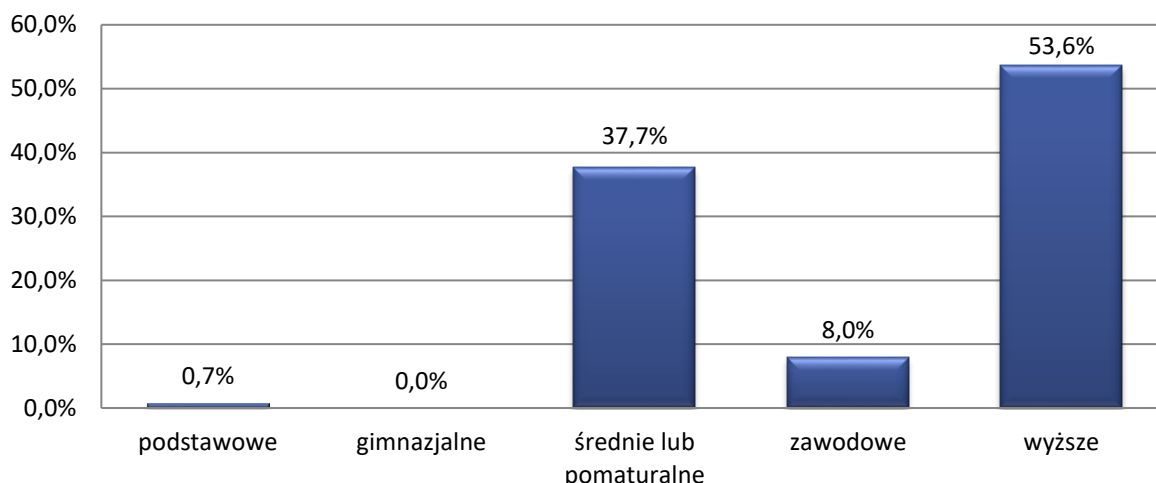
Drugą co do wielkości grupą byli respondenci w przedziale 46-55 lat, reprezentując 30,4%. Osoby w wieku 26-35 lat stanowiły 21,0%, natomiast osoby młodsze, poniżej 25. roku życia, stanowiły 5,8%. Najmniejszą grupę tworzyli respondenci w wieku 56-65 lat, z wynikiem 4,4%. Żaden z uczestników nie miał więcej niż 65 lat.

Wykres 16. Wiek: N=138

Poniższy wykres przedstawia wykształcenie respondentów. W badaniu większość respondentów stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 53,6%. Drugą co do wielkości grupą byli respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, reprezentując 37,7%. Osoby z wykształceniem zawodowym stanowiły 8,0%, natomiast tylko 0,7% ankietowanych zakończyło edukację na poziomie podstawowym.

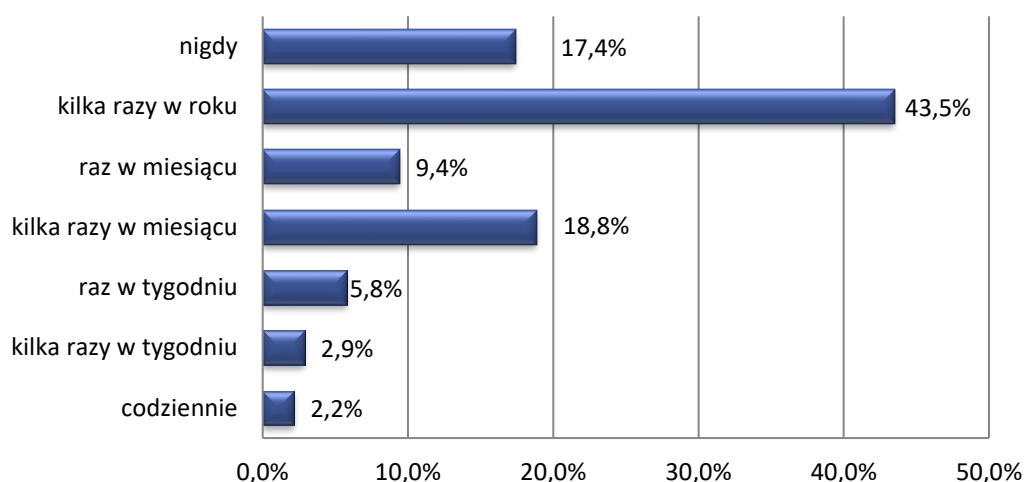
Wykres 17. Wykształcenie: N=138

Problem alkoholowy

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Najwięcej respondentów zadeklarowało, że spożywa alkohol kilka razy w roku (43,5%). Znaczna grupa, bo 17,4%, zadeklarowała, że nigdy nie spożywa alkoholu. Osoby pijące alkohol kilka razy w miesiącu stanowiły 18,8%, a 9,4% przyznało, że spożywa alkohol raz w miesiącu. 5,8% pije alkohol raz w tygodniu, natomiast tylko 2,9% spożywa go kilka razy w tygodniu. Najmniejszą grupę stanowiły osoby deklarujące codzienną konsumpcję – 2,2%.

Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=138

W pytaniu dotyczącym utraty kontroli nad ilością spożywanego alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zdecydowana większość respondentów, bo aż 88,5% (100 osób), zadeklarowała, że ani razu nie doświadczyła takiej sytuacji. Niewielki odsetek badanych, tj. 5,3% (6 osób), przyznał, że stracił kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu raz, a kolejne 5,3% zadeklarowało, że miało to miejsce od 2 do 5 razy. Tylko jedna osoba (0,9%) przyznała, że straciła kontrolę 610 razy. Żaden z respondentów nie zadeklarował utraty kontroli więcej niż 10 razy. 1 osoba nie odpowiedziała na to pytanie.

Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=113

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	5,3%	6
25 razy	5,3%	6
610 razy	0,9%	1
powyżej 10 razy	0,0%	0
ani razu	88,5%	100

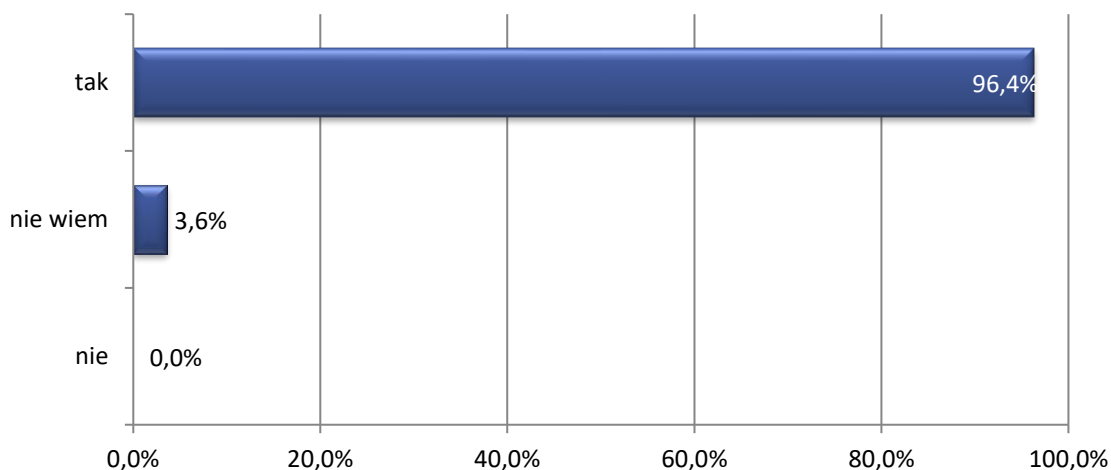
W pytaniu dotyczącym prowadzenia pojazdu mechanicznego po spożyciu alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni, 91,2% (104 osoby) respondentów zadeklarowało, że nie miało takiej sytuacji, natomiast 10 ankietowanych, tj. 8,8% nie posiada prawa jazdy.

Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=114

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	91,2%	104
raz mi się to zdarzyło	0,0%	0
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	0,0%	0
nie posiadam prawa jazdy	8,8%	10

W pytaniu dotyczącym wpływu picia alkoholu w ciąży na rozwój dziecka, zdecydowana większość respondentów, tj. 96,4%, wyraziła przekonanie, że picie alkoholu ma negatywny wpływ na rozwój dziecka. Żaden z uczestników nie stwierdził, że alkohol w ciąży nie ma takiego wpływu, natomiast 3,6% przyznało, że nie ma wiedzy na ten temat.

Wykres 19. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=138

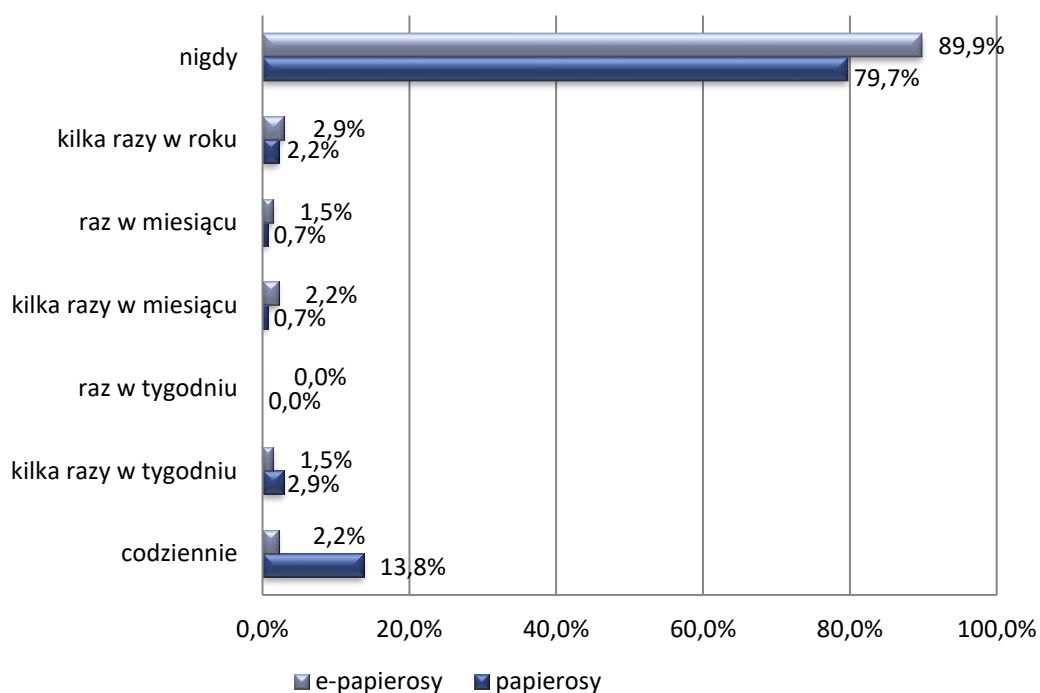

Problem nikotynowy

Drugi z badanych obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców Gminy. Spośród wszystkich badanych osób papierosy tradycyjne pali 20,3%. Codzienne palenie zadeklarowało 13,8%, a kilka razy w tygodniu pali 2,9%. Tylko 0,7% pali papierosy kilka razy w miesiącu, a tyle samo osób (0,7%) pali raz w miesiącu. Niewielka grupa, tj. 2,2%, zadeklarowała, że pali papierosy kilka razy w roku.

W pytaniu dotyczącym częstotliwości używania epapierosów, 89,9% respondentów zadeklarowało, że nigdy nie sięga po tego typu wyroby. Codzienne korzystanie z epapierosów zadeklarowało 2,2%, a kolejne 2,2% robi to kilka razy w miesiącu. 2,9% respondentów używa epapierosów kilka razy w roku, natomiast po 1,5% przyznało, że korzysta z nich kilka razy w tygodniu lub raz w miesiącu.

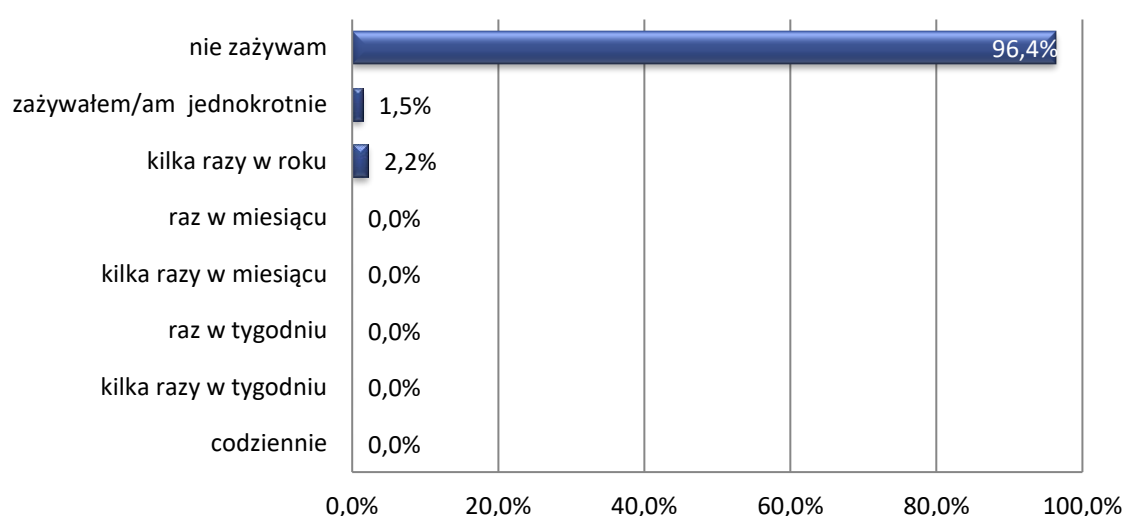
Wykres 20. Jak często pali Pan/i papierosy i epapierosy? N=138

Problem narkotykowy

W pytaniu dotyczącym częstotliwości zażywania środków psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy, leków w celu odurzenia), 96,4% respondentów zadeklarowało, że nie zażywa takich substancji. Niewielki odsetek badanych, tj. 2,2%, przyznało, że zażywało środki psychoaktywne kilka razy w roku, a 1,5% wskazało, że sięgnęło po nie jednokrotnie.

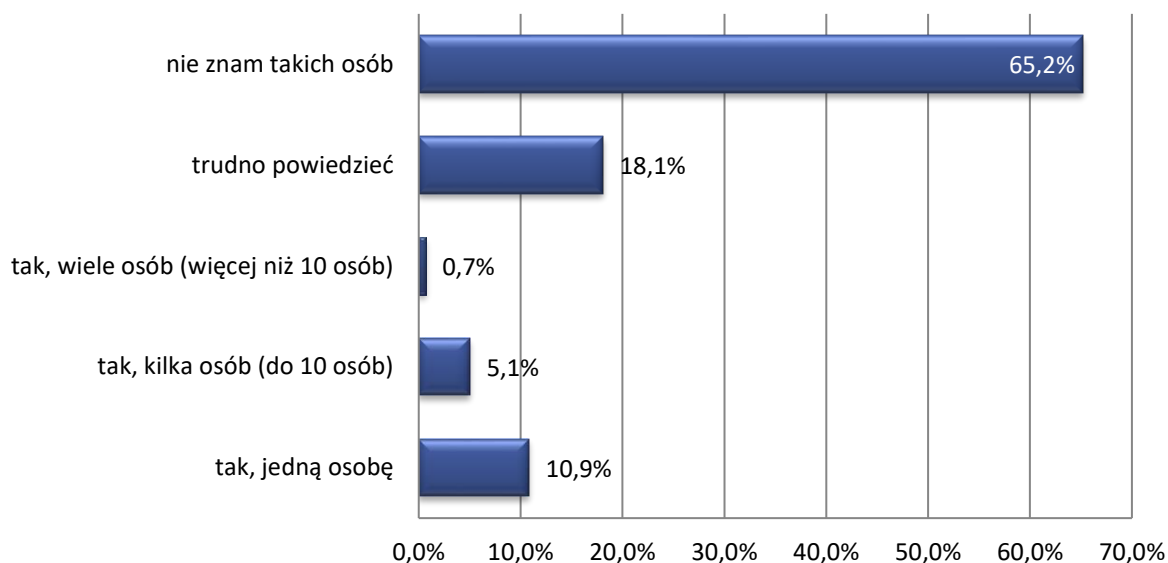
Wykres 21. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=138

Problem przemocy

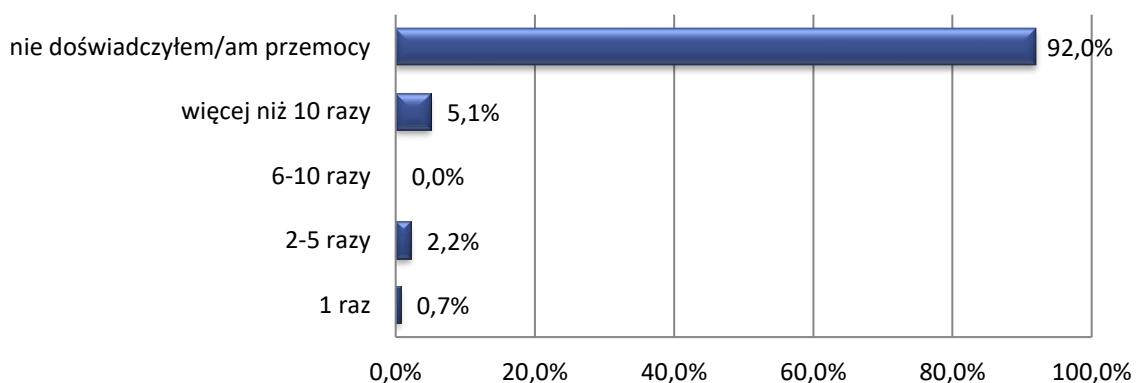
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. Większość respondentów, tj. 65,2%, zadeklarowała, że nie zna takich osób. 10,9% wskazało, że zna jedną osobę, która doświadcza przemocy domowej, a 5,1% przyznało, że zna kilka osób (do 10). Zaledwie 0,7% zna więcej niż 10 osób doświadczających przemocy, natomiast 18,1% miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie.

Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=138

Skala problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Większość respondentów, tj. 92,0%, zadeklarowało, że nie doświadczyło przemocy. 5,1% przyznało, że doświadczyło przemocy więcej niż 10 razy, a 2,2% wskazało, że miało to miejsce od 2 do 5 razy. Tylko 0,7% zadeklarowało, że przemoc zdarzyła się raz.

Wykres 23. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=138

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Najczęściej wskazywano przemoc psychiczną – 90,9% (10 odpowiedzi). Przemoc ekonomiczną i zaniedbanie zadeklarowało po 36,4% respondentów (po 4 odpowiedzi). Przemoc fizyczną zgłosiło 18,2% (2 odpowiedzi), natomiast przemoc seksualną – 9,1% (1 odpowiedź).

Tabela 11. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=11

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	90,9%	10
przemoc ekonomiczna	36,4%	4
zaniedbanie	36,4%	4
przemoc fizyczna	18,2%	2
przemoc seksualna	9,1%	1
nie wiem	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zapytano respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Najczęściej wskazywano męża lub żonę – 45,5% (5 odpowiedzi), a 36,4% (4 odpowiedzi) respondentów doświadczyło przemocy ze strony partnera lub partnerki. Rodziców jako sprawców przemocy wskazało 18,2% (2 odpowiedzi), a innych członków rodziny 9,1% (1 odpowiedź).

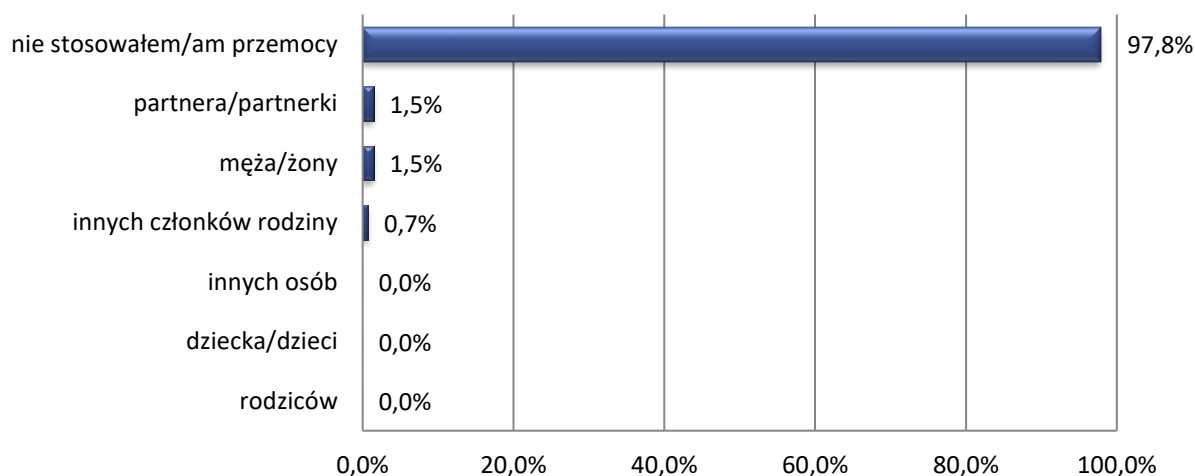
Tabela 12. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=11

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	45,5%	5
partner/partnerka	36,4%	4
rodzice	18,2%	2
inni członkowie rodziny	9,1%	1
inne osoby	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Zdecydowana większość respondentów, tj. 97,8%, zadeklarowała, że nie stosowała przemocy. Niewielki odsetek, po 1,5%, przyznał, że stosował przemoc wobec męża lub żony, oraz wobec partnera lub partnerki. Jedna osoba (0,7%) przyznała, że użyła przemocy wobec innych członków rodziny. Żaden z respondentów nie zadeklarował stosowania przemocy wobec rodziców, dzieci ani innych osób spoza rodziny.

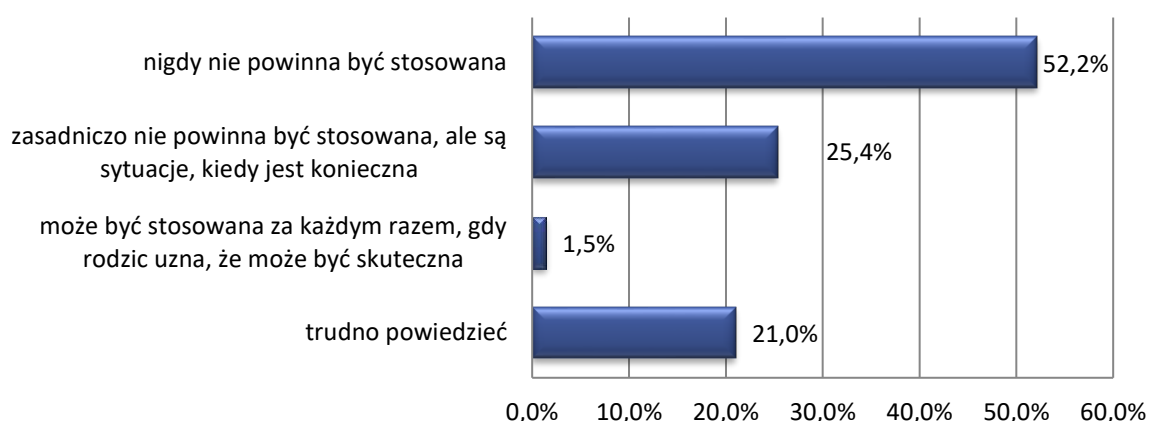
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=138

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. Ponad połowa respondentów uznała, że nigdy nie powinny być one stosowane (52,2%). 25,4% stwierdziło, że zasadniczo nie powinny być stosowane, ale są sytuacje, w których mogą być konieczne. Tylko 1,5% badanych uważa, że mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że będą skuteczne. 21,0% miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie.

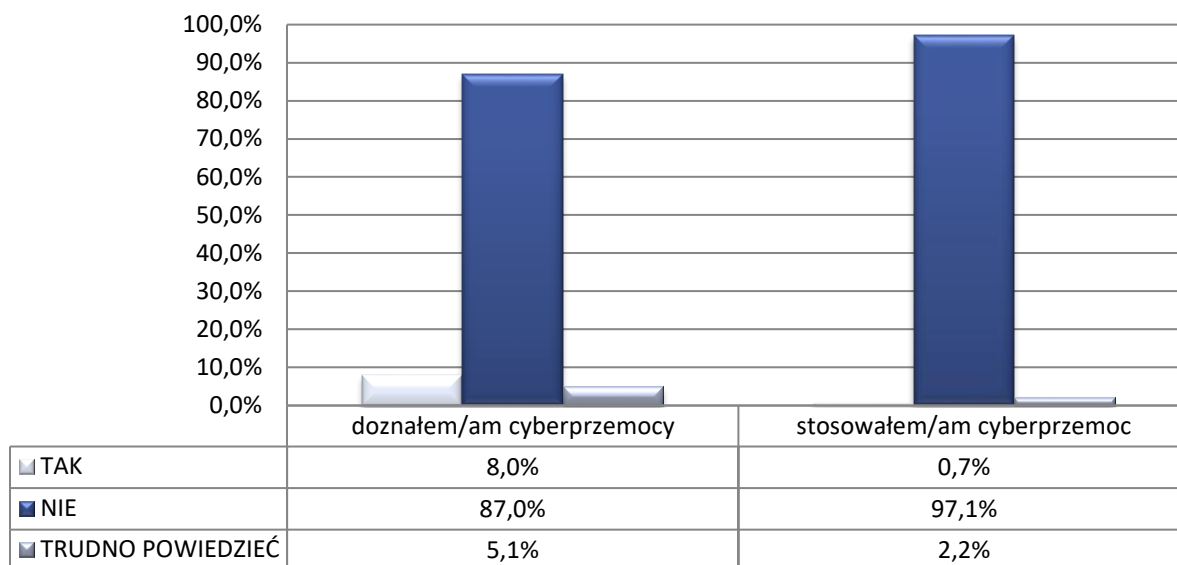
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=138

Ostatnie pytanie dotyczące przemocy, ujęte w kwestionariuszu ankiety, odnosiło się do zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Większość respondentów, czyli 87,0%, zadeklarowała, że nie doświadczyła tego rodzaju przemocy, natomiast 8,0% przyznało, że jej doznało. 5,1% miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią.

W kwestii stosowania cyberprzemocy, zdecydowana większość respondentów, stwierdziła, że nigdy jej nie stosowała (97,1%). Tylko 0,7% przyznało się do stosowania cyberprzemocy, a 2,2% nie było pewnych, czy taka sytuacja miała miejsce.

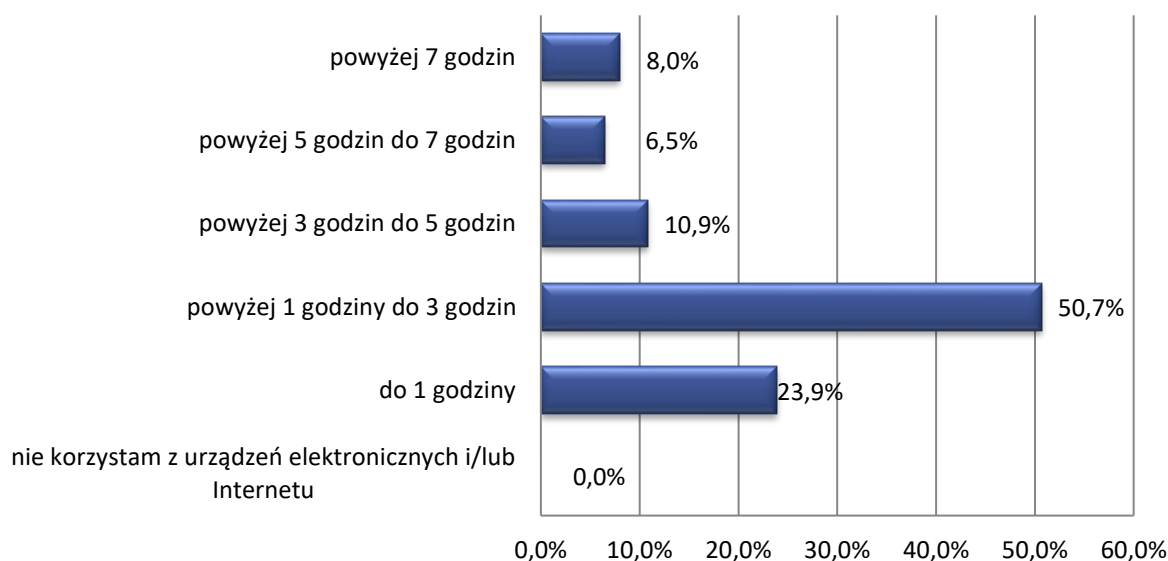
Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=138

Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu

Kolejny blok pytań miał na celu zweryfikować w jaki sposób oraz jak często dorośli mieszkańcy gminy Poręba korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Największa grupa respondentów zadeklarowała, że korzysta z tych urządzeń od 1 do 3 godzin dziennie (50,7%). 23,9% poświęca na to do 1 godziny dziennie, natomiast 10,9% spędza na tym od 3 do 5 godzin. Mniejszy odsetek badanych, tj. 6,5%, korzysta z urządzeń elektronicznych od 5 do 7 godzin, a 8,0% powyżej 7 godzin dziennie. Żaden z respondentów nie zadeklarował całkowitej rezygnacji z korzystania z tych urządzeń.

Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=138

W dalszej kolejności mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Większość respondentów odpowiedziała twierdząco na to pytanie (56,9%, 78 osób). 17,5% (24) zadeklarowało, że nie korzysta z urządzeń dłużej, niż planowało, a 10,2% (14) miało trudności z jednoznaczną odpowiedzią. 15,3% (21) stwierdziło, że nie przewiduje z góry określonego czasu korzystania z urządzeń.

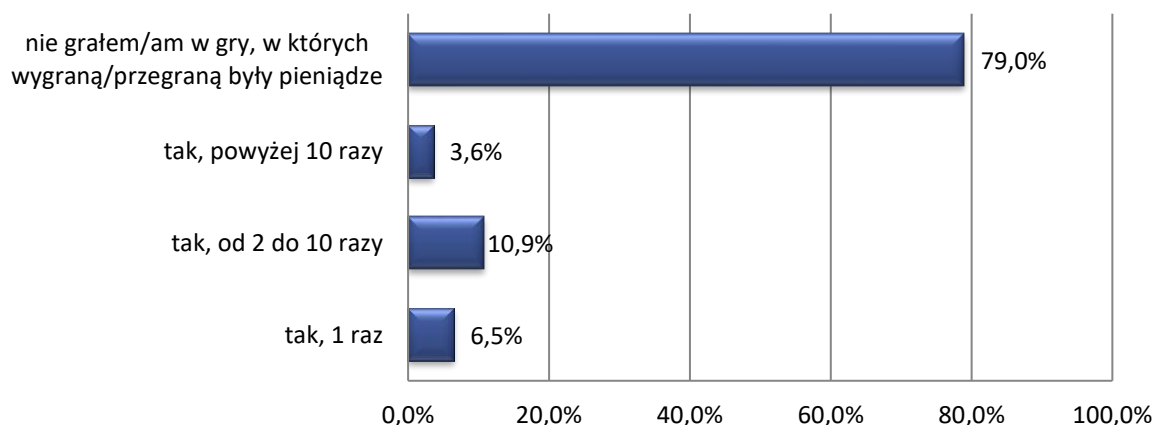
Tabela 13. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=137

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	56,9%	78
nie	17,5%	24
trudno powiedzieć	10,2%	14
nie przewiduję określonego czasu	15,3%	21

Hazard

Aby określić skalę podejmowania zachowań hazardowych poproszono respondentów o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze. Większość respondentów zadeklarowała, że nie brała udziału w takich grach w ciągu ostatnich 12 miesięcy (79,0%). 6,5% przyznało, że zagrało jeden raz, a 10,9% uczestniczyło w tego rodzaju grach od 2 do 10 razy, natomiast niewielki odsetek respondentów, tj. 3,6%, grał powyżej 10 razy.

Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną /przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=138

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji mieszkańców korzystających z gier hazardowych, a mianowicie tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Większość respondentów (67,9%, czyli 19 osób) nigdy nie kierowała się tą motywacją. Jednocześnie 25,0% ankietowanych (7 osób) przyznało, że brało udział w grach hazardowych, aby poprawić swoją sytuację finansową. 7,1% respondentów (2 osoby) miało trudność z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi. Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 14. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną?
N=28

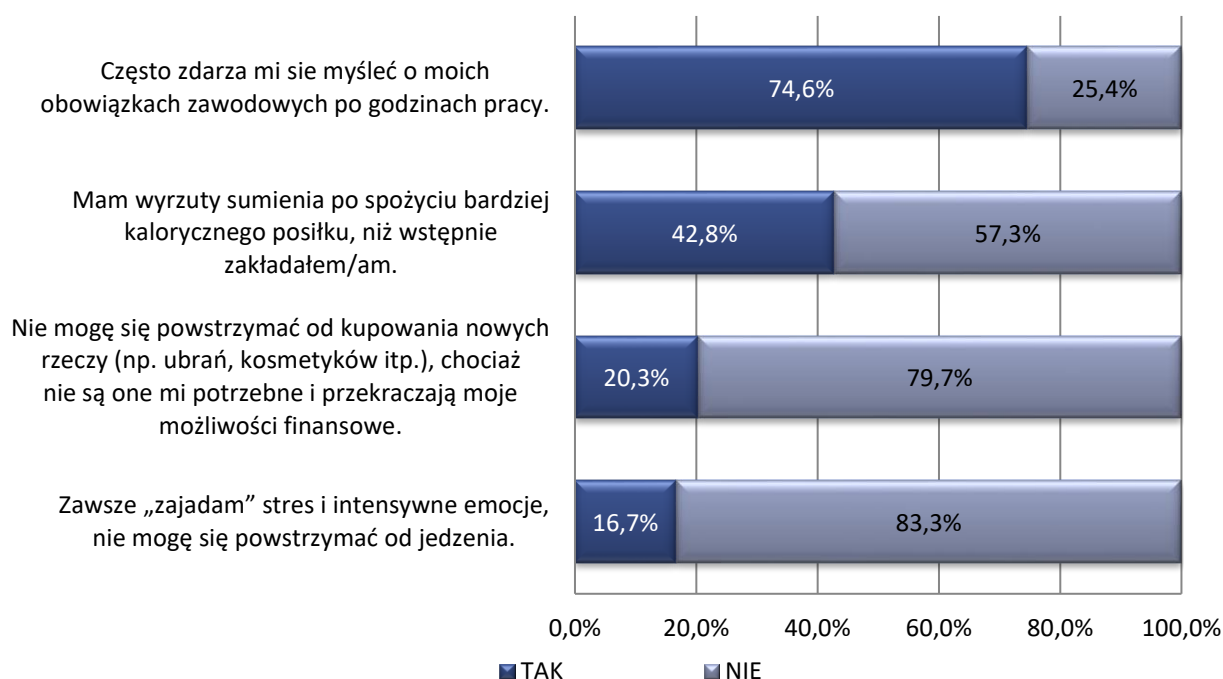
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	25,0%	7
nie	67,9%	19
trudno powiedzieć	7,1%	2

Inne uzależnienia behawioralne

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Poręba, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm jest przykładem uzależnienia behawioralnego, które w okresie ostatnich lat zwiększyło swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności. Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów, odżywiania oraz pracy. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- większość osób biorących udział w badaniu często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy (74,6%);
- wśród badanych 42,8% ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali;
- 20,3% ankietowanych przyznało, iż nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe;
- 16,7% ankietowanych zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia.

Wykres 29. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=138

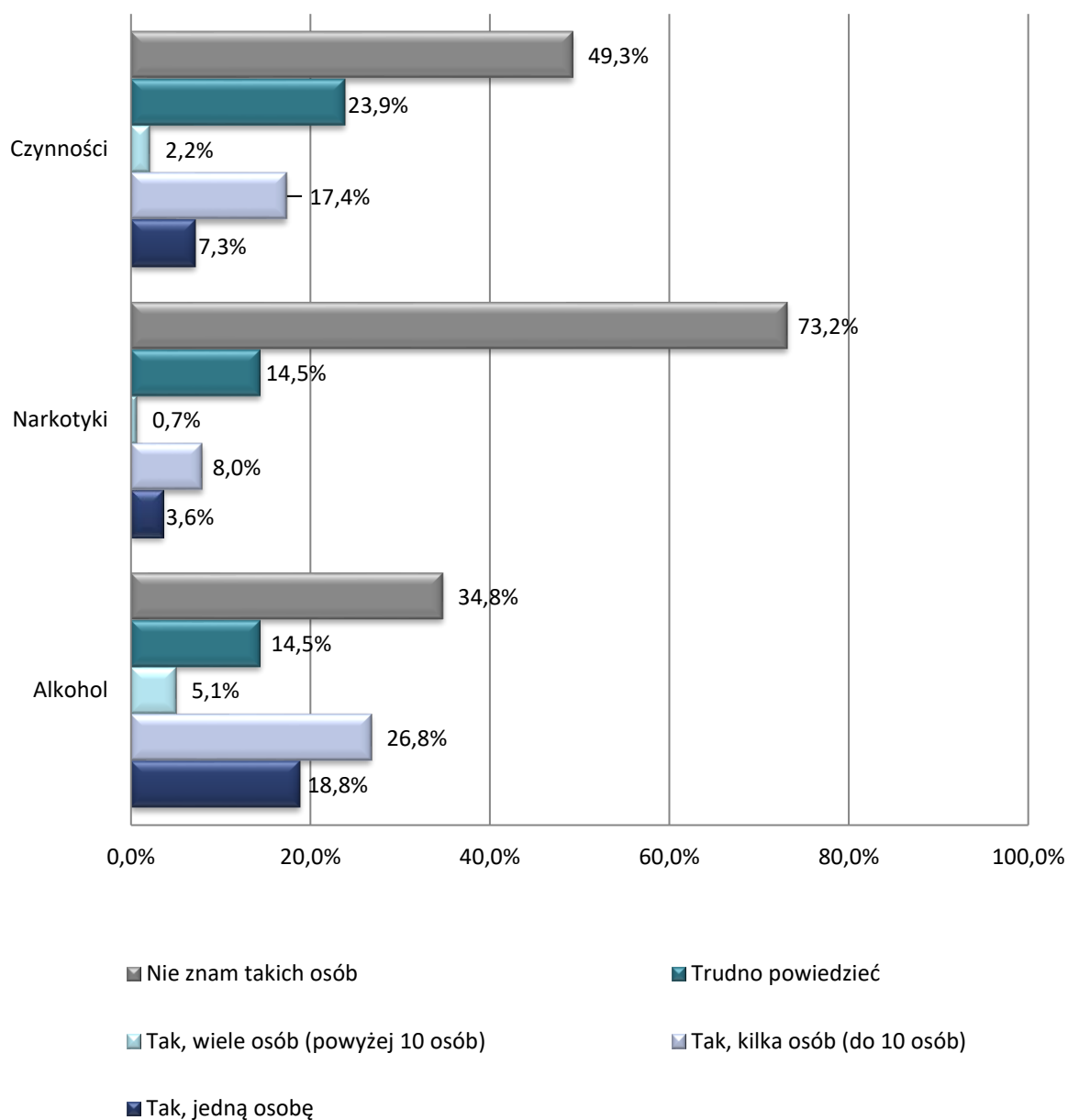

W kolejnym pytaniu mieszkańcy mieli wskazać, czy znają kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych itp. Z przeprowadzonych badań wynika, iż:

- 50,7% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 18,9% jedną osobę, 26,8% – kilka osób (do 10), 5,1% – wiele osób (powyżej 10), natomiast co trzeci ankietowany odpowiedział, że nie zna takich osób (34,8%);
- 12,3% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 3,6% jedną osobę, 7,9% – kilka osób (do 10), 0,7% – wiele osób (powyżej 10), natomiast większość ankietowanych odpowiedziała, że nie zna takich osób (73,2%);
- 26,2% badanych zna osoby, które dotyczy problem uzależnień behawioralnych, w tym: 7,3% jedną osobę, 17,4% – kilka osób (do 10), 2,2% – wiele osób (powyżej 10), natomiast większość ankietowanych odpowiedziała, że nie zna takich osób (49,3%).

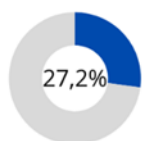
Wykres 30. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa, alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy,

korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=138

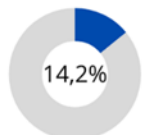

WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

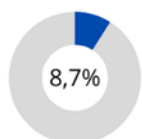
UCZNIOWIE

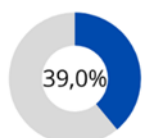
27,2% uczniów deklaruje spożycie alkoholu kiedykolwiek w życiu.

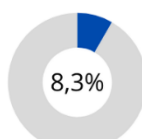
14,2% uczniów deklaruje spożycie alkoholu więcej niż jeden raz w życiu.

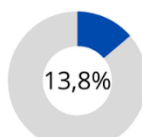
8,7% uczniów przyznaje się do spożycia alkoholu w ciągu 30 dni przed badaniem.

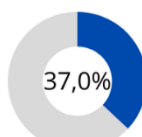
39,0% uczniów uważa alkohol za łatwy do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

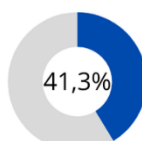
8,3% uczniów deklaruje palenie papierosów tradycyjnych kiedykolwiek w życiu.

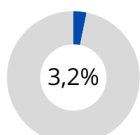
13,8% uczniów deklaruje palenie e-papierosów kiedykolwiek w życiu.

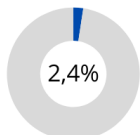
37,0% uczniów uważa papierosy tradycyjne za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

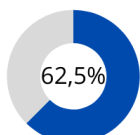
41,3% uczniów uważa e-papierosy za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

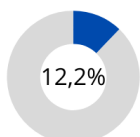
3,2% uczniów deklaruje zażycie środków psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu.

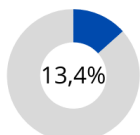
2,4% uczniów deklaruje zażycie środków psychoaktywnych częściej niż jednokrotnie.

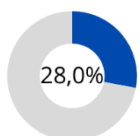
62,5% uczniów wcześniej próbujących narkotyków lub dopalaczy przyznaje się do zażywania ich w ciągu 30 dni przed badaniem.

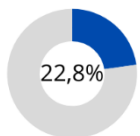
12,2% uczniów uważa narkotyki za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

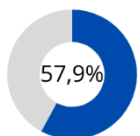
13,4% uczniów uważa dopalacze za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

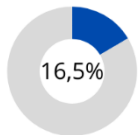
28,0% uczniów deklaruje doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

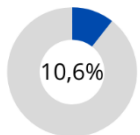
22,8% uczniów deklaruje stosowanie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

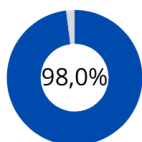
57,9% uczniów deklaruje występowanie przemocy między uczniami w swojej szkole.

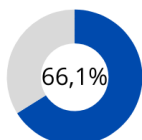
16,5% uczniów deklaruje doznanie cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

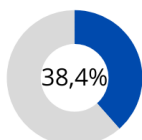
10,6% uczniów deklaruje stosowanie cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

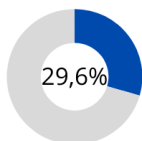
98,0% uczniów deklaruje korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu codziennie.

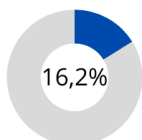
66,1% uczniów spędza czas na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i Internetu znaczne ilości czasu, tj. powyżej 3 godzin w ciągu dnia

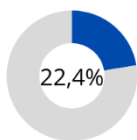
38,4% uczniom zdarzyło się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i Internetu

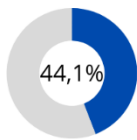
29,6% uczniów deklaruje granie w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze, w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

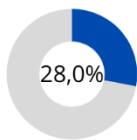
16,2% uczniów podjęło się zachowań hazardowych więcej niż 1 raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy

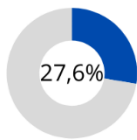
22,4% uczniów nie wie, czym są zaburzenia odżywiania.

44,1% uczniów uznaje anoreksję za zaburzenie odżywiania.

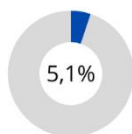

28,0% uczniów uznaje napadowe objadanie się za zaburzenie odżywiania.

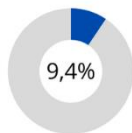

27,6% uczniów uznaje bulimię za zaburzenie odżywiania.

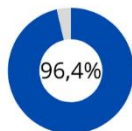
Dorośli mieszkańcy

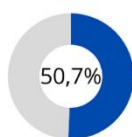
5,1% dorosłych mieszkańców spożywa alkohol kilka razy w tygodniu lub codziennie.

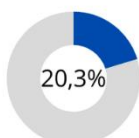
9,4 % dorosłych mieszkańców straciło kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (upiło się) w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

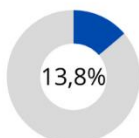
96,4% dorosłych mieszkańców uważa, że picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka.

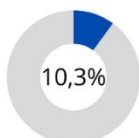
50,7% dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które nadużywają alkoholu.

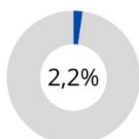
20,3% dorosłych mieszkańców pali papierosy tradycyjne.

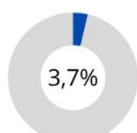
13,8% dorosłych mieszkańców pali papierosy tradycyjne codziennie.

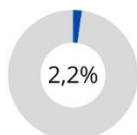
10,3% dorosłych mieszkańców pali e-papierosy.

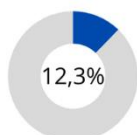
2,2% dorosłych mieszkańców pali e-papierosy codziennie.

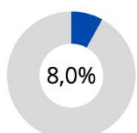
3,7% dorosłych mieszkańców zażywa środki psychoaktywne.

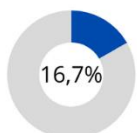
2,2% dorosłych mieszkańców zażywało środki psychoaktywne częściej niż raz.

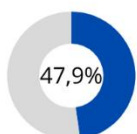
12,3% dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które nadużywają narkotyków.

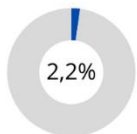
8,0% dorosłych mieszkańców deklaruje doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

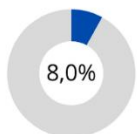
16,7% dorosłych mieszkańców deklaruje znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej.

47,9% dorosłych mieszkańców nie neguje kategorycznie kar fizycznych jako metody wychowawczej (wraz z odpowiedzią "trudno powiedzieć").

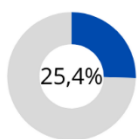
2,2% dorosłych mieszkańców stosowało przemoc domową w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

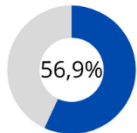
8,0% dorosłych mieszkańców doświadczyło cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

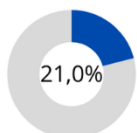
0,7% dorosłych mieszkańców stosowało cyberprzemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

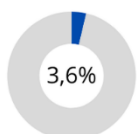
25,4% dorosłych mieszkańców korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub internetu powyżej 3 godzin dziennie.

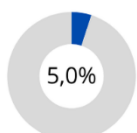
56,9% dorosłym mieszkańcom zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub internetu dłużej niż wstępnie zakładali.

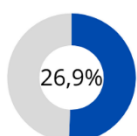
21,0% dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze (w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem).

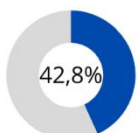
3,6% dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze więcej niż 10 razy (w ciągu ostatnich 12 miesięcy).

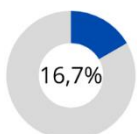
5,0% dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną.

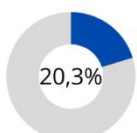
26,9% dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które dotyczy problem uzależnień behawioralnych.

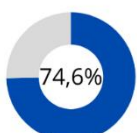
42,8% dorosłych mieszkańców ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali.

16,7% dorosłych mieszkańców zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia.

20,3% dorosłych mieszkańców nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe.

74,6% dorosłych mieszkańców często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy.

Rekomendacje

Rozwój polityki antyalkoholowej na terenie gminy Poręba poprzez m.in. ograniczanie dostępności napojów alkoholowych, **zwłaszcza** w przypadku dzieci i młodzieży (redukowanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych i maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, regularne kontrole punktów przez członków GKRPA);

- włączanie się w lokalne oraz ponadlokalne **kampanie profilaktyczne**, a także tworzenie autorskich akcji;
- realizowanie **programów profilaktycznych**, ze szczególnym uwzględnieniem tych o udowodnionej skuteczności, rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- rozwój i stałe zwiększanie dostępności do **poradnictwa, terapii i rehabilitacji społecznozawodowej** osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA);
- podnoszenie w sposób regularny **kompetencji** osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu, poprzez organizowanie szkoleń i kursów;
- prowadzenie **działalności edukacyjnej i szkoleniowej** dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

- Zwiększenie działań promujących wśród społeczności lokalnej **zdrowego tryb użycia**, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
- **wzrost ograniczenia dostępności** do papierosów dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy;
- rozpowszechnianie **materiałów profilaktycznych**, dotyczących szkodliwości nikotyny;
- wdrażanie do placówek ochrony zdrowia **Programów Profilaktyki Chorób Odytoniowych**, skierowanych do osób mających więcej niż 18 lat i palących papierosy lub inne wyroby tytoniowe, będących w średnim wieku (między 40 a 65 lat);
- zachęcanie placówek oświatowych do wprowadzania **szkolnych programów zapobiegania palenia tytoniu** oraz wzmocnienie egzekwowania zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na terenie szkół oraz w ich pobliżu.

- **Wyeliminowanie dystrybucji** nielegalnych substancji na terenie Gminy, poprzez zwiększenie działań Policji i innych służb w zakresie przeciwdziałania handlu narkotykami;
- systematyczne przeprowadzanie **szkoleń/warsztatów dla rodziców oraz wychowawców**, na temat rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych;
- rozwój szerokiej **działalności edukacyjnej**, informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy;
- poprawa funkcjonowania osób uzależnionych od narkotyków lub zażywających je w sposób szkodliwy, poprzez rozwój **rehabilitacji, ograniczanie szkód zdrowotnych oraz reintegrację społeczną**;
- inicjowanie poszerzania oferty placówek ochrony zdrowia o programy wychodzenia z narkomanii.

- Prowadzenie **akcji informacyjnych** mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim;
- promowanie w placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych oraz wsparcia dziennego **postaw wolnych od przemocy rówieśniczej**;
- rozwój działań informacyjnych w zakresie upowszechniania informacji o dostępnych miejscach w środowisku lokalnym,
w których **świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa** osobom dotkniętym przemocą;
- zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, poprzez prowadzenie **interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń**;
- realizowanie **procedury „Niebieskie Karty”** oraz organizowanie i finansowanie szkoleń dla podmiotów biorących w niej udział, dotyczących obowiązujących procedur i zasad podejmowania interwencji.

- Prowadzenie strategii profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, poprzez rozwijanie **umiejętności psychospołecznych** dzieci oraz **kompetencji wychowawczych** rodziców i opiekunów;
- tworzenie i rozwój istniejących **alternatywnych form spędzania czasu wolnego** dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży na terenie Gminy;
- zwiększanie kompetencji zawodowych, w szczególności **pedagogów oraz psychologów** szkolnych, w zakresie rozpoznawania i udzielania wsparcia w przypadku wystąpienia problemu uzależnień behawioralnych;
- poszerzenie istniejącej oferty miejsc udzielających pomocy i wsparcia o **poradnictwo w zakresie uzależnień behawioralnych**, a także proponowanie **terapii w placówkach specjalistycznych**;
- uwrażliwianie społeczności lokalnej na temat ryzyka jakie niosą za sobą uzależnienia behawioralne, poprzez **dostarczanie i udostępnianie rzetelnych informacji**

VI. CELE I REALIZACJA PROGRAMU:

Cel główny:

Ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożycia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości uzależnień dla zdrowia.

Cele szczegółowe:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień,
- zapobieganie stosowaniu przemocy domowej,
- monitorowanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych,
- kreowanie i propagowanie zdrowego trybu życia,
- udzielanie wsparcia psychologicznego rodzinom zagrożonym problemem alkoholowym. narkomanii oraz przemocą domową,
- edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie świadomych decyzji w sprawie używek,
- ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych,
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi i wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką uzależnień,
- szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzenie na terenie placówek oświatowych kampanii rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- współpraca z placówkami oświatowymi, Zespołem Interdyscyplinarnym, Punktem Konsultacyjnym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktem Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej,

- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin,
- edukacja kadr (w tym szkolenia) osób podnoszących kwalifikacje realizujące zadania za zakresu profilaktyki uzależnień,
- rozszerzenie oferty z zakresu profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do terapii,
- pomoc psychologiczna w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie.

VII. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych:

- dofinansowanie działalności i zajęć terapeutycznych oraz programów pomocy psychologicznej,
- dofinansowanie działań profilaktycznych i edukacyjnoinformacyjnych kierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin,
- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień w Zawierciu
- dofinansowanie programów profilaktycznych w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom dla dzieci i młodzieży,
- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności związanych z przyjmowaniem i realizacją wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu:
 - a) przeprowadzania rozmów zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych,
 - b) przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe
 - c) motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia,
 - d) kompleksowe opracowywanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego (zlecenie wykonania opinii przez biegłych)
 - e) kierowanie akt osobowych spraw o nadużywanie alkoholu do badania przez biegłych (psycholog, psychiatra)
- finansowanie udziału członków GKRPA w szkoleniach.
- działalność Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową:

- wspieranie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach w ramach profilaktyki wskazującej i selektywnej, w tym:
 - a) dofinansowanie bieżącej działalności świetlicy środowiskowej,
 - b) dożywianie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych
 - c) pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego
- upowszechnianie informacji dotyczących placówek pomocowych oraz ośrodków leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych oraz ich rodzin/bliskich
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do usług realizowanych dla osób z problemem uzależnienia i ich rodzin (np. w zakresie leczenia, terapii pomocy socjalnej, prawnej)
- zakup i dystrybucja materiałów informacyjnoedukacyjnych z obszaru zdrowia publicznego w szczególności z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu
- prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności alkoholu i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
- szkolenia za zakresu realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, wzmocnienie kompetencji profilaktycznych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczycieli, pedagogów) oraz członków GKRPA

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- współfinansowanie i finansowanie realizacji szkolnych programów profilaktyki uzależnień,
- prowadzenie w świetlicach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci z grup ryzyka:
 - a) zajęć socjoterapeutycznych (z elementami socjoterapii),
 - b) zajęć opiekuńczo wychowawczych,
- prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych,
- prowadzenie działań profilaktyki uzależnień promujących aktywne formy spędzania wolnego czasu oraz zdrowego stylu życia przez rodziny, osoby starsze, dzieci i młodzież poprzez dofinansowanie m.in.:
 - a) zajęć rekreacyjnych,
 - b) zajęć twórczych,
 - c) warsztatów propagujących zdrowy styl życia,
 - d) spektakli profilaktycznoedukacyjnych, widowisk artystycznych,
 - e) programów sportowo rekreacyjnych, konkursów i turniejów,
 - f) rodzinnych imprez profilaktycznych bez używek
- wspieranie organizacyjne i finansowe zadań profilaktycznych, programów rekomendowanych i długofalowych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy domowej oraz uzależnień behawioralnych we współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami,
- wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wskazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc),

- współpraca GKRPA z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, kuratorami sądowymi i policją w celu rozpoznania potrzeb w zakresie działań profilaktycznych w placówkach oświatowych i środowisku pozaszkolnym,
- udział w ogólnopolskich kampaniach promujących zdrowy styl życia,
- wspieranie edukacji publicznej poprzez:
 - a) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych oraz literatury, czasopism specjalistycznych związanych z realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom,
 - b) szkolenie sprzedawców w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- diagnozowanie i monitorowanie problematyki uzależnień w Gminie Poręba w celu budowania spójnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom,
- zapewnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych, w tym:
 - a) systematyczne interwencje funkcjonariuszy Policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Punktem wyjścia dla działań profilaktycznych zarówno w obszarze używania substancji psychoaktywnych jak i zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi jest wiedza o czynnikach chroniących i o czynnikach ryzyka. Duża grupa takich czynników jest wspólna dla większości uzależnień behawioralnych (np. nałogowy hazard, siecioholizm, zakupoholizm, uzależnienie od gier wideo) oraz dla tradycyjnych zachowań ryzykownych (np. używanie substancji psychoaktywnych, przemoc, wykroczenia).

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii:

- dofinansowanie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, kierowanych do osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i problemem narkomanii, m.in.
 - a) współfinansowanie kosztów działań terapeutycznych i profilaktycznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r, poz. 2151) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
- podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem, do społeczności, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, z wykorzystaniem pracy socjalnej:

- upowszechnianie informacji o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych, prowadzących programy ograniczania szkód zdrowotnych oraz programy reintegracji społecznej,
- wspieranie integracji społecznej oraz zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych
- podtrzymanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego oraz eliminacja problemów socjalnobytowych, utrudniających życie codzienne i mających źródło w uzależnieniu od alkoholu/narkotyków.

VIII. MONITORING PROGRAMU:

Nad prawidłowością realizacji założeń Programu będzie czuwać Komisja składająca się z czterech członków powołanych zarządzeniem Burmistrza Miasta Poręba. Komisja w ramach prowadzonego monitoringu składa Radzie Miasta Poręba roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Ponadto do głównych zadań komisji należy:

- rozpatrywanie wniosków o kierowanie na leczenie,
- prowadzenie działań motywujących,
- reprezentowanie w sadzie,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi w celu rozwiązywania problemów z zakresu uzależnień;
- udzielania wsparcia rodzinom, osobom potrzebującym,
- utrzymywania zakazu spożywania alkoholu w miejscach określonych uchwałami.

IX.FINANSOWANIE DZIAŁAŃ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

A) Źródła finansowania:

Realizacja Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat pobieranych przez Gminę za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowo z tytułu obrotu hurtowego podatku od sprzedaży tzw. "małpek"

B) Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowana w następującym zakresie:

- a) wynagrodzenie członków komisji za udział w posiedzeniu Komisji

Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji wynosi:

- a) Przewodniczący Komisji 150 zł brutto za udział w jednym posiedzeniu komisji
- b) Członkowie Komisji 120 zł brutto za udział w jednym posiedzeniu

Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpisana lista obecności członka komisji uczestniczącego w posiedzeniu.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacją wskazanych zadań jest uchwalenie przez radę Miasta Poręba gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych na lata 2025-2028.

Uchwalony na sesji Rady Miasta Poręba w dniu 28 marca 2022 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 obowiązuje do 31 grudnia 2024 r., zatem przyjęcie nowego programu przez organ jest uzasadnione i konieczne. Program przyjęty uchwałą nr VII/65/24 z dnia 16 grudnia 2024 r. (dalej jako: Program), przyjęty został na lata 2025-2028, co spełnia wskazany ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustawowy wymóg, aby program taki przyjmowany był na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Program skierowany jest do wszystkich osób zagrożonych bądź uzależnionych i współuzależnionych, w tym w szczególności do dzieci i młodzieży. Dostosowany jest do specyfiki zagrożeń i uzależnień występujących na terenie naszej Gminy, obejmujących obszary takie jak spożycie alkoholu, zażywanie narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych a także uzależnień behawioralnych. Program opracowany został w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Poręba, przeprowadzoną w IV kwartale 2024 r. Program przewiduje działania o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym, informacyjnym oraz wychowawczym, przez co jest zgodny z przepisami prawa powszechnie obowiązującego w zakresie wprowadzania oraz treści takiego Programu.